

Närsjukvården Halland

Jelena Sannabo
områdeschef Folktandvården Halland

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2024-08-21	DN NSV240182

Driftnämnden Närsjukvård**Tandteknik inom Folktandvården****Förslag till beslut**

Driftnämnden Närsjukvård beslutar att avveckla Tandteknik inom Folktandvården Halland senast 2024-12-31

Sammanfattning

Verksamhet Tandteknik inom Folktandvården Halland har till uppgift att leverera tandtekniska produkter till allmäntandvården och Tandregleringen i Halland. Området för tandtekniska produkter utvecklas i mycket snabb takt. Det kommer nya material, metoder och processer som är anpassade till digital teknik. Nyttan av närservice och att ha utbudet inom Folktandvården som organisation har minskat till följd av den snabba tekniska utvecklingen.

De senaste fem åren (2018 - 2023) har Tandteknik haft ett negativt resultat, ca 0,5 miljoner till ca 2,9 miljoner kronor/år. Stora investeringar i digital utrustning och för låga produktionsvolymerna har bidragit till att lönsamheten och nyttan minskat. Alla tjänster/produkter som området numera kräver kan inte utföras då det saknas både personal, bredare kompetens och utrustning för detta.

Förvaltningens bedömning är att det inte finns förutsättningar att utveckla verksamheten till ett fullskaligt och kostnadsneutralt tandtekniskt laboratorium. Förvaltningen föreslår därför en avveckling av Tandteknik och att en dialog påbörjas för att finna andra arbeten inom Region Halland för Tandtekniks medarbetare. Förändringen har samverkats med fackliga representanter inom Folktandvården Halland 2024-08-21.

Bakgrund

Driftnämnden Närsjukvårds uppdrag är att bedriva hälso- och sjukvårdsverksamhet och tandvårdsverksamhet samt utarbeta rutiner för anmälan vid risk för att patient utsätts för allvarlig skada eller sjukdom inom nämndens verksamhetsområden.

Från start var Tandteknik placerat i anslutning till tandregleringsklinikerna och servade enbart dessa med tandtekniska arbeten. I slutet på 2000-talet utvecklades verksamheten för att kunna ta emot arbeten även från allmäntandvården vilket var ett, på den tiden, tidsenligt beslut. När tandregleringen och allmäntandvården i Region Halland investerade i scanningsutrustning uppstod behovet av ny teknik även på Tandteknik för att kunna ta emot arbeten digitalt. Sedan investeringen i digital utrustning och ombyggnation för att göra lokaler mera ändamålsenliga, har Tandteknik visat negativt ekonomiskt resultat.

Området för Tandtekniska produkter utvecklas i mycket snabb takt. Det kommer nya material, metoder och processer som är anpassade till digital teknik. Med tandteknisk produkt avses exempelvis tandbryggor, proteser och kronor.

Idag har Tandteknik inom Folktandvården Halland till uppgift att leverera tandtekniska produkter till allmäntandvården och Tandregleringen i Halland. Region Halland har vid sidan av Tandteknik privata upphandlade tandtekniska laboratorium för att uppfylla det behov som finns hos beställare och invånare, samt krav på kvalitet och leverans.

I Halland finns det en stor privat marknad för tandtekniska aktörer. Under 2023 har Folktandvården skickat cirka 70 procent av arbeten till olika externa upphandlade labb medan endast 30 procent till Tandteknik inom egen regi. Specialisttandvården inom Hallands sjukhus använder andra tandtekniska leverantörer till 99 procent.

Andra regioner har, under senare år, granskat sin tandtekniska verksamhet i offentlig regi. Cirka hälften har avvecklat sin tandtekniska verksamhet utifrån att deras fasta kostnader är för höga, och labben är för små för att kunna följa den snabba tekniska utvecklingen. Resterande har mycket begränsat utbud, mest riktad mot tandregleringsprodukter. I två regioner pågår processer för att stänga de tandtekniska verksamheterna under närmaste tiden. Flertalet av dessa verksamheter visar negativa ekonomiska resultat.

Övervägande

I jämförelse med de vanligaste leverantörerna av tandtekniska produkter i Region Halland ligger Tandteknik i det övre prisspannet. Tabellen visar prislistan för de vanligaste produkterna vid beställning av tandtekniska produkter. Prissättningen mellan de olika verksamheterna är relativt lika varandra. Eftersom verksamheten går med underskott blir likväl den faktiska kostnaden för Halland per produkt betydligt högre än det satta priset nedan.

Tandtekniska kostnader	Tandteknik Halland	Lev. 1	Lev. 2	Lev. 3	Lev. 4	Lev. 5	Lev. 6	Tandteknik Halland jmf snitt, %
Hård bettskena	1 900 kr	1 380 kr	1 650 kr	1 693 kr	1 693 kr	1 800 kr	-	16%
Tandstödd krona helkeramik monolitisk/led	1 826 kr	1 495 kr	1 608 kr	1 649 kr	1 649 kr	1 640 kr	1 869 kr	11%
Implantatstödd krona/bro i helkeramik/stöd	4 050 kr	3 233 kr	3 505 kr	3 905 kr	3 905 kr	3 525 kr	-	12%
Retainer	665 kr	500 kr	-	533 kr	533 kr	-	559 kr	25%

Behovet av Tandtekniks tjänster styrs i slutändan av patientens behov och tandläkarnas krav på god kvalitet som uppfyller kraven på patientsäkerhet.

När Tandteknik får in en beställning saknar de ibland utrustning eller kompetens för att tillverka hela slutprodukten. Tandteknik beställer då tjänsten/produkten hos ett upphandlat tandtekniskt labb. Antingen för hela eller delar av produkten. Det medför längre leveranser och större risk för fel i produktionen när flera aktörer är inblandade i samma produkt.

Tandtekniks verksamhet är i dagsläget för liten för att kunna delas in i olika specialiserade funktioner, som krävs, för att kunna utföra alla moment i tillverkningen och konkurrera gällande kvalitet och leveranstid med specialiserade labb. Arbetsgruppen är även för liten för att kunna skapa kontinuitet i lärande, erfarenhetsutbyte, handledning och utbildning inom gruppen. Få medarbetare medför också en sårbarhet i arbetsgruppen vid frånvaro.

Dagens Tandteknik inom Folktandvården Halland består av fyra tandtekniker. Tandteknik kan inte utföra alla moment/tjänster/produkter då det saknas både personal, bredare kompetens och utrustning för detta.

Det finns stora svårigheter att rekrytera kompetent personal inom tandteknik i närområdet. Löneläget i de privata tandtekniska labben är högre än vad Region Halland kan erbjuda och konkurrensen om kvalificerad arbetskraft är hög. Det finns därför inte förutsättningar att utveckla verksamheten till ett fullskaligt tandtekniskt laboratorium.

De senaste fem åren (2018 - 2023) har Tandteknik haft ett negativt resultat, ca 0,5 miljoner till ca 2,9 miljoner kronor/år. Stora investeringar i digital utrustning och för låga produktionsvolymerna har bidragit till att lönsamheten minskat.

Det finns stora behov av investering i ny utrustning omgående för att skapa nödvändig förändring i den fysiska arbetsmiljön. Med nuvarande maskinpark finns det risker för vibrationsskador hos medarbetarna. Genomgång av lokaler visar på behov av total renovering av ventilationssystem och behov av översyn av utrymningsvägar.

Konsekvensbeskrivning

Patientperspektiv

Kvaliteten på utförda arbeten stärks då upphandlade leverantörer har den senaste tekniken och utrustningen men också möjlighet till högre grad av specialisering inom olika områden.

Patientens väntetid på tandteknisk produkt och därmed vårdtid, kan förkortas eller bli mindre sårbar vid användning av upphandlade leverantörer. Dels möjliggörs hela produktionen på ett ställe, dels är leveranstid mindre sårbart hos externa leverantörer än inom Tandteknik Folktandvården Halland där frånvaro direkt påverkar leveranstid.

Verksamhetsperspektiv

Nyttan av närservice och att ha utbudet inom Folktandvården som organisation har minskat till följd av den snabba tekniska utvecklingen för tandtekniska specialprodukter och digitalisering.

För folktandvårdskliniken, som beställare av tandtekniska produkter, är det viktigt att minska leveranstider och reklamationer. Större tandtekniska labb har möjlighet att nischa sig eller specialisera medarbetare vilket medför effektivitet och jämn, hög kvalitet.

Tandtekniks lokaler ligger avsides och lämpas inte för patientmottagning. Folktandvården Halland planerar att använda lokalerna till arbetsrum för administration och ett gemensamt lager för hela Folktandvården.

I dag är fyra personer anställda vid Tandteknik. Vid en avveckling kommer dialog föras kring andra arbeten inom Region Halland för dem.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Den totala kostnaden för driften av Tandteknik är ca 6 000 000 kronor/år.
Tandtekniks intäkter från 2023 är ca 3 000 000 kronor.

Tandteknik driftskostnad per år

Åtgärd	Kostnad/år
Lokalhyra	400 000
Overhead (tex administration)	600 000
Tandvårdsmaterial	600 000
Övrigt (avskrivning, reparationer, IT osv)	700 000
Moms	300 000
Personalkostnader	3 400 000
Total driftskostnad per år	6 000 000

Om leveranstider kan kortas och kvaliteten ökar innebär det också en besparing för Folktandvårdens kliniker då de kan ha patienten färre timmar i behandling och ta emot andra/fler patienter.

Tandteknik har ett investeringsbehov i dagsläget på cirka 910 000 kronor exklusive eventuell kompetensutveckling för personal, för att behålla den nivå på leveranser framöver som labbet har idag.

Närsjukvården Halland

Emma Pihl
förvaltningschef

Jelena Sannabo
områdeschef Folktandvården Halland

Styrelsens/nämndens beslut delges

Verksamhetschef Tandteknik, Folktandvården Halland;

Laila Crafoord@regionhalland.se

Regionstyrelsen; regionen@regionhalland.se

Hallands sjukhus; HS UPPDRAG FUNKTION